

GEZONDVELUWE

Routekaart
voor professionals in
het (na)zorgtraject
bij kanker

INTERACTIEVE PDF
WERKT HET BEST OP
EEN SMARTPHONE

Wat is (na)zorg?

(In)formele zorg en ondersteuning bij (de gevolgen van) kanker op de volgende gebieden: lichamelijk, mentaal, sociaal, praktisch functioneren, zingeving en kwaliteit van leven.

Wat kan ik met deze routekaart?

Deze routekaart is bedoeld voor professionals en geeft inzicht in:

- Toelichting oncologische (na)zorg
- De professionals die betrokken kunnen zijn per fase
- De rol van deze professionals

Oncologische (na)zorg in regio Noordwest Veluwe

Wanneer mensen of hun naasten met kanker te maken krijgen verandert hun leven in korte tijd drastisch, zowel privé als ook in een eventuele werksituatie. Een aanzienlijk deel van de mensen ervaart klachten door de (behandeling van) kanker en tijdens en/of na de intensieve medische behandeling. Ze moeten leren omgaan met de gevolgen van kanker en de behandeling hiervan.

Diverse professionals spelen een rol bij (na)zorg. Het doel van (na)zorg is de ziekte-last te beperken en mensen te ondersteunen in het verbeteren van de kwaliteit van leven. Het gaat om voorlichting, begeleiding, ingaan op lichamelijke klachten en symptomen, door de beoordeling van directe of late effecten van de ziekte en behandeling en aandacht voor de psychosociale gevolgen.

Het is ook belangrijk om in iedere fase van het ziekteproces in de begeleiding aandacht aan werk te besteden.

Om betaalbaarheid, toegankelijkheid en beschikbaarheid van ondersteunende zorg te waarborgen is het nodig deze zorg en begeleiding goed te organiseren. Goede samenwerking tussen professionals is van belang.

Het is onze ambitie in deze regio te komen tot 'lijnloze zorg'. Vanuit het perspectief van degenen die kanker hebben (gehad) laten we de zorg en ondersteuning naadloos in elkaar overvloeien. Bijvoorbeeld vanuit het ziekenhuis (2e lijn) naar de huisarts en paramedie (1e lijn), naar een IPSO centrum voor leven met en na kanker (0e lijn) of naar specifieke medisch specialistische revalidatie (3e lijn).

In iedere fase is bekend voor zowel patiënt als professional wie het aanspreekpunt is in het ziekenhuis of in de wijk de thuissituatie. Daarover worden 'op maat' afspraken gemaakt.

Het netwerk van de (ex)patiënt

SOCIAAL NETWERK

FAMILIE, VRIENDEN, WERK

INFORMEEL NETWERK

VRIJWILLIGERS

**PROFESSIONELE ZORG
EN ONDERSTEUNING**

De fasen

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan integrale passende nazorg

Intensieve medische behandel fase

Herstel of chronische periode (verschilt per persoon)

Palliatieve fase

Terminale fase

Signalering vermoeden van kanker

Dit zijn drie opties voor signalering van een vermoeden van kanker:

**eigen bevinding
en/of klachten**

huisarts

Bevolkingsonderzoek

Controletraject

Diagnose en opstellen behandelplan integrale passende nazorg

Diagnose en opstellen behandelplan integrale passende nazorg

Ziekenhuiszorg

Specialistisch oncologisch team met een vast aanspreekpunt

Screening medische behandeling (coördinerend oncologie verpleegkundige, of verpleegkundig specialist)

Klinische begeleiding

- Diëtist
- Fysiotherapeut

Eerstelijnszorg

Huisarts

coachend bij keuzeproces

Andere professionals *

- Care manager oncologie
- Fysiotherapeut

* Gespecialiseerde professionals in oncologie die voldoen aan de kwaliteitseisen van 'Onco in Balans'. Dit oncologienetwerk is opgenomen in de Verwijsgids Kanker.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Ziekenhuiszorg

Specialistisch oncologisch team met een vast aanspreekpunt

- Multidisciplinair behandelplan
Operatie – chemotherapie, radiotherapie, immunotherapie
- Signaleren en aandacht voor (na)zorg m.b.v. lastmeter, zelf-management

Klinische begeleiding

- Apotheker
- Diëtist
- Ergotherapeut
- Fysiotherapeut
- Geestelijk verzorger
- Logopedist
- Maatschappelijk werker
- Medisch Psycholoog (klinisch/poli)
- Revalidatiearts medisch specialistische revalidatie bij oncologie (poli)
- Geriatrische revalidatiezorg

Screeningsconsulent

Screening, informeren, adviseren, verwijzen (na)zorg

Eerstelijnszorg

Huisartsteam en Kernteam Oncologie*:

- Care manager oncologie
- Oncologie verpleegkundige
- Professional sociaal domein

Andere professionals*

- Apotheker
- Diëtist
- Ergotherapeut
- Fysiotherapeut
- Geestelijk verzorger
- Huid- en oedeemtherapeut
- Logopedist
- Oefentherapeut
- Psycholoog
- Psychosociale coach/hulpverlener
- (Wijk)verpleegkundige

Andere professionals

- Tandarts/mondhygiënist

Begeleiding bij kanker en werk

Dit is maatwerk.

* Gespecialiseerde professionals in oncologie die voldoen aan de kwaliteitseisen van 'Onco in Balans'. Dit oncologienetwerk is opgenomen in de Verwijsgids Kanker.

Sociaal domein

- IPSO centrum voor leven met en na kanker
- Sociaal Team
- Mantelzorg consulent

Herstel of chronische periode (verschilt per persoon)

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische periode (verschilt per persoon)

Ziekenhuiszorg

Specialistisch oncologisch team met een vast aanspreekpunt

- Bespreken (na)zorgplan
- Follow-up afspraken, signaleren en aandacht voor (na)zorg

Behandeling door specialistisch oncologisch team

Klinische begeleiding

- Apotheker
- Diëtist
- Ergotherapeut
- Fysiotherapeut
- Geestelijk verzorger
- Logopedist
- Maatschappelijk werker
- Medisch Psycholoog (klinisch/poli)
- Revalidatiearts medisch specialistische revalidatie bij oncologie (poli)
- Geriatrische revalidatiezorg

Screeningsconsulent

Screening, informeren, adviseren, verwijzen (na)zorg

Sociaal domein

- IPSO centrum voor leven met en na kanker
- Sociaal Team
- Mantelzorg consulent

Eerstelijnszorg

Huisartsteam en Kernteam Oncologie*:

- Care manager oncologie
- Oncologie verpleegkundige
- Professional sociaal domein

Andere professionals*

- Apotheker
- Diëtist
- Ergotherapeut
- Fysiotherapeut
- Geestelijk verzorger
- Huid- en oedeemtherapeut
- Logopedist
- Oefentherapeut
- Psycholoog
- Psychosociale coach/hulpverlener
- (Wijk)verpleegkundige

Andere professionals

- Tandarts/mondhygiënist

Begeleiding bij kanker en werk

Dit is maatwerk.

* Gespecialiseerde professionals in oncologie die voldoen aan de kwaliteitseisen van 'Onco in Balans'. Dit oncologienetwerk is opgenomen in de Verwijsgids Kanker.

Palliatieve fase

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Ziekenhuiszorg

Behandeling door specialistisch oncologisch team

Klinische begeleiding

In het ziekenhuis is er een palliatief advies team (PAT).

Sociaal domein

- IPSO centrum voor leven met en na kanker
- Sociaal Team
- Mantelzorg consulent

Eerstelijnszorg

Huisartsteam en Kernteam Oncologie*:

- Care manager oncologie
- Oncologie verpleegkundige
- Professional sociaal domein

Andere professionals*

- Apotheker
- Diëtist
- Ergotherapeut
- Fysiotherapeut
- Geestelijk verzorger
- Huid- en oedeemtherapeut
- Logopedist
- Oefentherapeut
- Psycholoog
- Psychosociale coach/hulpverlener
- (Wijk)verpleegkundige

Andere professionals

- Tandarts/mondhygiënist

Begeleiding bij kanker en werk

Dit is maatwerk.

Palliatief team

Dit is maatwerk.

* Gespecialiseerde professionals in oncologie die voldoen aan de kwaliteitseisen van 'Onco in Balans'. Dit oncologienetwerk is opgenomen in de Verwijsgids Kanker.

Terminale fase

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Ziekenhuiszorg

Palliatief advies team (PAT)

Eerstelijnszorg

Palliatief team
Dit is maatwerk.

Sociaal domein

Hospice

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Welke professionals in formele en informele zorg kunnen nu een rol vervullen bij (na)zorg?

Apotheker

Een patiënt bij wie een oncologische diagnose is gesteld, gebruikt vaak meerdere medicijnen. De apotheker wordt als vast aanspreekpunt aangewezen en zal samen met de patiënt bekijken waar hij kan ontzorgen. De apotheker kan ondersteuning bieden in gemak bij logistieke problemen, zoals het aanvragen recepten, bezorging, proactief herhalen en ondersteuning bij het overzicht houden van medicatie evt. met een weekdoseersysteem. Ook geeft hij advies en begeleiding bij inhoudelijke problemen, zoals wisselwerking met andere medicatie, bijwerkingen en advies voor zelfzorgproducten en praktische problemen zoals slikproblemen en vragen bij inname schema's.

De apotheker kan tevens een adviserende en ondersteunde rol spelen bij (de levering van) hulpmiddelen, zoals drinkvoeding, incontinentiemateriaal en verbandmiddelen.

De apotheker kan een bijdrage leveren aan het opstellen en invullen van een nazorgplan samen met patiënt/naaste.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Begeleiding bij kanker en werk

Vakkundige re-integratiecoaches, arbeidsdeskundigen, bedrijfsartsen en/of - de (gespecialiseerde) bedrijfsarts consulenten oncologie (baco) kunnen ondersteuning bij kanker en werk bieden. Zij helpen mensen met kanker in alle ziektefasen om werkzaken in goede banen te leiden.

Praktisch hierbij is de [overzichtskaart werk en kanker](#). Deze heeft als doel om ondersteuning te bieden aan werkenden met en na kanker die vragen hebben over werk. Je kan de kaart kan in iedere fase van de ziekte en behandeling raadplegen. Via hyperlinks in de klikbare pdf wordt je direct naar specifieke informatie geleid die antwoord geeft op jouw vraag.

Care manager Oncologie

De Care manager kijkt naar de totale patiënt die kanker heeft (gehad). Deze zorgverlener vormt een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen over alle facetten rondom de kwaliteit van leven van de patiënt en stelt hiervoor samen met de patiënt en zijn omgeving haalbare doelen op. De Care manager gebruikt zijn kennis en vaardigheden om de diverse belemmeringen op fysiek, psychisch en sociaal domein in kaart te brengen en de verbinding te leggen met de diverse zorgverleners in de eerste lijn daar waar de behoefte van de >>

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

patiënt ligt. Hij kan als initiator, coördinator en begeleider optreden om zinnige zorg op de juiste plek te waarborgen.

Een intakegesprek met de Care manager kan plaatsvinden vooraf, tijdens of na de intensieve medische behandeling. De Care manager staat ook nauw in contact met de screeningsconsulent oncologie van het St Jansdal Ziekenhuis, waardoor er ook korte lijnen mogelijk zijn met het behandelend oncologisch team voor eventueel overleg. Er is ook een nauwe samenwerking met de oncologie verpleegkundigen werkzaam in de eerste lijn.

Coach bij kanker

Het hebben van kanker heeft veel impact op het leven. Ziek zijn, de weg naar herstel en een nieuw evenwicht vinden zijn ingrijpend in het dagelijks bestaan van mensen die kanker hebben (gehad).

Een kortlopend coachtraject biedt de patiënt handvatten op psycho-emotioneel en sociaal-maatschappelijk gebied, om weer energie op te doen en de kwaliteit van leven te verbeteren. Tijdens dit proces begeleidt de coach de patiënt met een warm hart en rechte rug, waar en wanneer en zoals hij/zij dat wenst.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Coördinerend oncologieverpleegkundige

Een coördinerend oncologieverpleegkundige in het ziekenhuis begeleidt patiënten met kanker en hun naasten en richt zich op de opvang, begeleiding en informatie, met name tijdens de behandelfase. Zij coördineert de afspraken en werkt nauw samen met de medisch en verpleegkundig specialisten.

Diëtist

Een diëtist kan helpen bij vragen en/of problemen ten gevolge van (de behandeling van) kanker, zoals verminderde eetlust, kauw- en slikproblemen en smaakverandering. Een goede voedingsinname draagt bij aan vermindering van bijwerkingen tijdens de behandeling.

Ook kan de diëtist mensen bijstaan als er sprake is van ongewenst gewichtsverlies. Mensen krijgen persoonlijk advies om hun eetpatroon aan te passen in alle fasen van het ziekteproces. Wanneer normale voeding niet volstaat, kan de diëtist medische voeding aanvragen.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Ergotherapeut

Een ergotherapeut biedt hulp als mensen moeite ondervinden door lichamelijke en/of cognitieve problemen. Betekenisvolle, dagelijkse activiteiten weer of kunnen blijven uitvoeren in de eigen woon-/werksituatie is het uitgangspunt. Vragen kunnen gericht zijn op advies t.a.v. ondersteuning en verdeling van deze activiteiten, advies aan mantelzorgers en ondersteuning bij advies/aanvraag van hulpmiddelen, woningaanpassingen en voorzieningen.

Geestelijk verzorger

Geconfronteerd worden met kanker is een ingrijpende gebeurtenis. Zo'n ervaring kan leiden tot levensvragen, zoals 'hoe moet ik verder leven' of 'wat voor zin en betekenis heeft mijn leven'.

Een geestelijk verzorger biedt professionele begeleiding, hulpverlening en advisering bij zingeving en levensbeschouwing. Geestelijk verzorgers zijn er voor iedereen, ongeacht geloofsovertuiging of levensfilosofie. Zij bieden een luisterend oor, een troostend woord, rituelen en een goed gesprek. Bij hen is vertrouwelijkheid en onafhankelijkheid verzekerd.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Geriatrische revalidatiezorg

Geriatrische revalidatiezorg is bedoeld voor de groep van kwetsbare patiënten vanuit het ziekenhuis met een acute verandering in het functioneren. Ook bij achteruitgang als gevolg van oncologische aandoeningen kunnen mensen revalideren binnen een GRZ-instelling.

Het gaat om kortdurende, multidisciplinaire, op herstel gerichte zorg. Hierbij is het doel om deze patiënten terug te laten keren naar de thuissituatie. Er is bij deze groep patiënten sprake van kwetsbaarheid, complexe multimorbiditeit (meerdere ziekten/stoornissen/beperkingen) in combinatie met een lage belastbaarheid.

Huid- en oedeemtherapeut

Een huidtherapeut is een paramedische specialist in het behandelen van de gezonde, zieke of beschadigde huid. Een huidtherapeut zal er alles aan doen om klachten als gevolg van huidaandoeningen te verminderen, op te lossen of te voorkomen. Specialisaties zijn o.a. oedeemtherapie, aanmeten van therapeutische elastisch kousen, wondverzorging, littekentherapie en lymftaping.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Huisartsteam

De huisartsenpraktijk is voor veel patiënten een vertrouwd adres waar zij laagdrempelig met hun vragen terecht kunnen. Ook met vragen rondom kanker kunnen patiënten terecht bij hun huisarts. De huisarts zal samen met de patiënt bekijken hoe en door wie zijn/haar hulpvraag het beste beantwoord of begeleid kan worden. De huisarts is bekend met het plaatselijke netwerk van (oncologische) professionals, en heeft korte lijnen met de 2e lijn.

De huisarts houdt graag contact met de patiënt tijdens de diagnose en behandeling van kanker. In overleg met de patiënt wordt gekeken hoe dit vorm wordt gegeven. Als de patiënt graag contact heeft met de huisarts kan de patiënt dat aangeven aan de huisarts/assistente.

In de huisartsenpraktijk werken naast huisarts en doktersassistente ook praktijkondersteuners, zowel voor chronische lichamelijke problemen (POH-S) als voor psychische vragen (POH-GGZ). Dit zijn hbo-gechoolde medewerkers, vaak verpleegkundigen, die ook betrokken kunnen worden bij de begeleiding van patiënten met oncologische problemen.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Hospice

Wie ongeneeslijk ziek is en niet meer thuis kan of wil wonen, krijgt in een hospice goede zorg en aandacht in een huiselijke sfeer in de laatste levensfase (palliatieve zorg). Er zijn zelfstandige hospices en hospices verbonden aan een verpleeg- of verzorgingsinstelling. Er zijn ook hospices speciaal voor kinderen. In hospices zijn professionals 24 uur per dag aanwezig die zorg verlenen. Dat zijn (huis)artsen en verpleegkundigen. Daarnaast bieden vrijwilligers algemene ondersteuning zoals koffie en thee brengen, maaltijden verzorgen, voorlezen. In een aantal hospices zijn professionals niet 24 uur per dag aanwezig. Zij komen dan een aantal keer per dag langs. Deze hospices heten bijna-thuis-huizen. Artsen en verpleegkundigen bieden palliatief terminale zorg. De zorg bestaat bijvoorbeeld uit verzorgen, verplegen, pijn bestrijden. Doel is om de kwaliteit van leven in de laatste levensfase zo hoog mogelijk te houden.

IPSO centrum voor leven met en na kanker

Een IPSO centrum voor leven met en na kanker –zoals De Maretak in Harderwijk– richt zich niet op de medische kant van kanker maar op ondersteuning bij 'leven met kanker'. Het helpt je omgaan met veranderde levensomstandigheden. Werken aan een positieve gezondheid. Dit alles middels lotgenotencontact, informatievoorziening en diverse activiteiten (bewegen, ontspannen en creatief).

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Logopedist

De logopedist onderzoekt, behandelt en geeft advies op het gebied van adem, stem, spraak, taal en slikken (eten en drinken). Bij problemen in de beweeglijkheid of gevoel van het gezicht, kauwen, speekselverlies of de communicatie kun je bij een deskundige logopedist terecht. Na onderzoek worden behandeldoelen en adviezen besproken. Behandeling kan bestaan uit het aanleren van sliktechnieken, leren spreken na bijvoorbeeld een hoofd-hals operatie of omgaan met een canule. Samen met de patiënt bekijkt de logopedist wat de wensen en behoeften zijn en op welke manier functies kunnen worden verbeterd of gecompenseerd. Op verwijzing van de arts en in overleg met de logopediepraktijk is behandeling aan huis soms een mogelijkheid.

Mantelzorgconsulent

De mantelzorgconsulent biedt een luisterend oor en geeft antwoord op vragen zoals het delen van zorg, het vergroten van het sociaal netwerk, balans, lotgenotencontact en vervangende (vrijwilligers)zorg. Zij kent de weg in mantelzorgondersteuning en geeft voorlichting en advies aan mantelzorgers en professionals.

De mantelzorgconsulent werkt bij een lokale organisatie voor mantelzorgondersteuning of welzijnsorganisatie.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Maatschappelijk werker

De maatschappelijk werker kan de patiënt ook helpen met het leren omgaan met de sociaal emotionele gevolgen van kanker. Zij biedt eveneens hulp en ondersteuning bij de verwerking van de ziekte, en de mogelijk veranderde rol binnen de sociale omgeving van de patiënt. Zij kan tevens informatie en advies geven over arbeidsre-integratie. Onderwerpen als wet- en regelgeving en communicatie met leidinggevende en Arbo-arts kunnen besproken worden.

Medisch psycholoog

Ziek zijn of onderzoeken en behandelingen ondergaan kunnen erg zwaar zijn en kunnen grote impact hebben op het leven van patiënten. Het kan bijvoorbeeld moeilijk zijn om de ziekte te accepteren of met de gevolgen om te gaan. Ook kunnen medische klachten ontstaan of aanwezig blijven door psychische, sociale of persoonlijke problemen. Depressie, angst maar ook PTSS kunnen een rol spelen.

Er kan gesproken worden over deze problemen, over dilemma's in de behandeling en kan een behandeling van eventuele psychische klachten plaats vinden. Daarnaast is er, indien nodig en gewenst, aandacht voor de naaste omgeving, zoals partner en kinderen.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Medisch Specialist

Dit zijn de medisch specialisten die patiënten met de diagnose kanker onderzoeken en behandelen. Deze artsen hebben zich doorgaans gespecialiseerd in een bepaald type kanker. Zij dragen zorg voor adequate en optimale diagnostiek, behandeling, zorg en follow-up van de patiënten.

Medisch Specialistische Revalidatie bij oncologie

Dit is het expertisegebied van de revalidatiegeneeskunde. Het gaat om interdisciplinaire oncologische revalidatiezorg. Patiënten komen hiervoor in aanmerking als er sprake is van meervoudige problematiek in het dagelijks leven als gevolg van de ziekte en de behandelingen. Niet de ernst van de kanker is bepalend hierbij, maar de mate waarin de patiënt de beperkingen ervaart. Het doel van de revalidatie is om tot een betere balans te komen op lichamelijk, psychisch en emotioneel vlak. Tijdens een gesprek met een screeningsconsulent in het ziekenhuis wordt besproken of deze uitgebreide en intensieve vorm van revalidatie passend is voor de patiënt.

De revalidatiearts bepaalt uiteindelijk samen met de patiënt de persoonlijke behandeldoelen en het programma en blijft gedurende de behandeling eindverantwoordelijk. >>

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Het revalidatieteam bestaat uit: revalidatiearts, fysiotherapeut, ergotherapeut, medisch maatschappelijk werker, psycholoog, logopedist en diëtist. Dit revalidatieprogramma is poliklinisch op de afdeling Revalidatie en Therapie in het St Jansdal Ziekenhuis in Harderwijk en kan aangeboden worden als de primaire behandeling is afgerond. Informatie hierover of aanmelden voor een screening kan via (huis)arts, oncoloog, verpleegkundig specialist oncologie of oncologieverpleegkundige.

(Oncologie-)Fysiotherapeut en Oedeemfysiotherapeut

Behandeling van kanker kan op verschillende manieren effect hebben op het menselijk lichaam. Operaties, chemokuren en bestralingen kunnen zorgen voor vermoeidheid, huidproblemen, zwelling, littekenweefsel, ontstekingen, conditievermindering en bewegingsbeperkingen. De oncologie fysiotherapeut en oedeemtherapeut helpen de kwaliteit van het leven te behouden en/of te verbeteren in de herstelfase of palliatieve fase. Samen met de patiënt wordt een persoonlijk herstelprogramma op maat gemaakt, dat in de oefenzaal en/of het zwembad wordt gegeven.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Oefentherapeut

De oefentherapeut chronische pijn en/of psychosomatiek helpt bij het zoeken naar nieuwe balans in het lichaam en geest. Dit kan na de diagnose, tijdens de oncologische behandeling of tijdens de nazorg. Het lichaam kan reageren op onzekerheden of pijn. De patiënt kan technieken leren om te ontspannen. Of ademhalingsoefeningen die meer rust in het lichaam geven. De patiënt kan ook oefeningen leren voor het omgaan met de situatie van dat moment, beperkingen, angst, verdriet, boosheid of andere emoties. Deze oefeningen kunnen de patiënt helpen om met doelen in zijn of haar leven weer verder te komen, oftewel een helpende coping stijl voor deze levensfase.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Oncologieverpleegkundige/verpleegkundige met oncologische aandacht eerste lijn

Deze gespecialiseerd verpleegkundige komt bij de patiënt thuis. Thuis is een veilige en belangrijke plek. Vooral als veel onzeker is door de confrontatie met de ziekte kanker. Dan is het goed om begeleiding te krijgen in je eigen omgeving. De oncologieverpleegkundige is er voor iedereen die met kanker te maken heeft in alle verschillende fasen: onderzoek, na diagnose, tijdens (intensive) behandeling en na behandeling.

(Gespecialiseerd) psychologisch zorgverlener

Het leven met een ziekte zoals kanker is een traumatische gebeurtenis op zich, voor mensen zelf en voor hun omgeving. Wat hiervoor (nog) nodig is en hoe dit vorm te geven staat centraal in het proces wat de psychologisch zorgverlener met de patiënt aangaat. Herstel en steun vinden voor trauma's en kwetsuren, in het bijzonder binnen seksualiteit en zingevingsvragen zijn belangrijke aandachtsgebieden.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Palliatief team

Ongeveer de helft van alle mensen met kanker krijgt vroeg of laat te horen dat hij of zij niet meer zal genezen. De zorg richt zich in deze palliatieve fase vooral op het voorkomen en behandelen van klachten en daarnaast op het verbeteren/optimaliseren van de kwaliteit van leven.

Palliatieve ondersteuning is altijd maatwerk en bestaat uit vier dimensies: goede zorg, en ook ondersteuning op sociaal gebied, psychische steun en begeleiding op het gebied van zingeving. Aandacht is er voor Advance Care Planning (ACP) met markering van de stervensfase. Palliatieve zorg wordt verleend in het ziekenhuis, thuis, hospices, verpleeghuizen, woon-zorgcentra, binnen instellingen voor mensen met een verstandelijke beperking en binnen instellingen voor mensen met psychiatrische aandoeningen.

Consultatieteams palliatieve zorg ondersteunen hulpverleners die zorg verlenen aan patiënten in de palliatieve fase. De zorg voor deze patiënten stelt hoge eisen aan de deskundigheid van zorgverleners. Het is moeilijk om de kennis op dit gebied actueel te houden. Daarom zijn er in het hele land multidisciplinaire consultatieteams opgericht. In deze regio is dat het Consultteam Palliatieve Zorg Vallei en Veluwe.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Palliatief advies team (PAT)

Het PAT ziet patienten in de kliniek en daarnaast is er een palliatieve poli waar patienten naar toe verwezen kunnen worden wanneer blijkt dat zij uitbehandeld zijn. Vaak worden patienten hierheen verwezen als de surprise question 'Zou het mij verbazen wanneer deze patiënt in de komende 12 maanden komt te overlijden?' met nee beantwoord kan worden. Het PAT kan ook benaderd worden door huisartsen bij vragen over patienten welke ook voor behandeling in het SJD zijn geweest. voor alle andere patienten is Fibula (vroegere IKNL) te consulteren

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Screeningsconsulent oncologische nazorg

Deze speciaal opgeleide zorgverlener heeft veel kennis over de invloed en de gevolgen die (behandeling van) kanker kan hebben op het dagelijks leven van de patiënt en dat van diens naasten. De screeningsconsulent achterhaalt m.b.v. een screening wat er allemaal speelt bij een patiënt en waar de behoefte aan ondersteuning ligt. Adviseert de patiënt over de mogelijkheden en maakt afspraken over hoe de patiënt hierbij begeleidt wil worden. Vervolgens assisteert en verwijst de screeningsconsulent de patiënt bij het vinden van de juiste hulp en arrangeert zo nodig een follow-up afspraak (5 A's).

De screeningconsulent is goed bekend met de regionale zorgkaart, zelfmanagement tools en het brede aanbod voor nazorg/ondersteuning. Screening kan plaatsvinden voor, tijdens of na medische behandeling, bij één of meerdere hulpvragen en wanneer behoefte is aan goede nazorg.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Sociaal team of wijkteam

De invulling van deze rol is per gemeente verschillend georganiseerd. Het sociaal team bestaat uit professionals uit verschillende werkvelden. De medewerker van het sociaal team of wijkteam is het eerste aanspreekpunt in de wijk voor hulpvragen overwonen, verzorging & verpleging, werk & inkomen, sociale contacten & vrije tijd en vervoer.

Tandarts/Mondhygiënist

Een goede mondgezondheid is essentieel voor mensen die kanker hebben (gehad), i.v.m vatbaarheid voor ontstekingen. Zowel voorafgaand, tijdens als lang na de oncologische behandeling is een goede dagelijkse mondhygiëne heel belangrijk. Met een gezonde mond ondersteun je de algehele gezondheid en het maakt je weerstand sterker. Het is verstandig om meteen na de diagnose de tandarts te vragen te begeleiden in het traject van onderzoek en behandeling. Eventuele ontstekingshaarden tijdig worden gesignaleerd en behandeld, zoals bloedend tandvlees, zweren en droge slijmvliezen in uw mond. Een droge mond kan de kans op gaatjes vergroten. Voor advies over een goede mondverzorging kunt u ook terecht bij een mondhygiënist. Als het nodig is, verwijdert de mondhygiënist plak van tanden en kiezen.

Signalering vermoeden van kanker

Diagnose en opstellen behandelplan

Intensieve medische behandelfase

Herstel of chronische fase

Palliatieve fase

Terminale fase

Alle betrokken professionals A-Z

Verpleegkundig specialist

De verpleegkundig specialist voert zowel verpleegkundige als medische taken uit en is betrokken bij diagnostiek, behandeling en bij de nazorg/follow-up. De follow-up na kanker is 5-10 jaar met aandacht voor:

- medische controle op eventueel terugkeer ziekte
- fysiek herstel: gevolgen en lange termijn effecten van de behandelingen, opbouw conditie
- emotioneel/mentaal herstel: angst en onzekerheid over de ziekte, verwerking, omgeving, gevolgen voor de relatie en seksualiteit.
- sociaal/maatschappelijk herstel: herstel en hervatten, regie (her) pakken, re-integratie

Wijkverpleegkundige en -verzorgende

Binnen de wijk wordt gewerkt met kleine teams bestaande uit wijkverpleegkundigen en wijkverzorgenden, die 24 uur per dag bereikbaar en beschikbaar zijn. Zij bieden zorg aan huis in de vorm van verpleging, persoonlijke verzorging en welzijn, afgestemd op de behoeften van de patiënt.

Colofon

De projectgroep oncologische (na)zorg heeft als opdracht een gewenste routekaart voor de (ex-)patiënt te ontwikkelen, waardoor deze passende (na)zorg kan ontvangen.

Het ontwikkelen van de routekaart maakt deel uit van samenwerkingsafspraken over de oncologische (na)zorg in regio Noordwest Veluwe, o.l.v. Raedelijn, opgesteld door professionals en managers vanuit Medicamus, FleGel, Icare, St Jansdal en Zorggroep Noordwest Veluwe.

Input voor deze nieuwe versie zijn onderzoek onder patiënten, professionals van uiteenlopende disciplines in eerste en tweede lijn en een toetsing van de klankbordgroep van ervaringsdeskundigen/ (ex-)patiënten.

Meer info

De samenwerking rond oncologische (na)zorg:
gezondveluwe.nl

Het regionale oncologienetwerk Onco in Balans en de aangesloten professionals: oncoinbalans.nl

Vragen over werk en kanker: [de overzichtskaart werk en kanker](#)

Ontwerp: Martine Eyzenga – [diezijnvaardig](#), bureau voor ontwerpzaamheden